

GROENE PEDAGOGIEK

Pedagogisch beleidsplan Kinderopvang 'Op de Boerderij'

JANUARI 2022
OP DE BOEDERIJ
DE BEERS 1
HERPEN

Inhoudsopgave

Inleiding.....	2
Missie en visie	3
Missie	3
Visie	3
Kernwaarden van Kinderopvang 'Op de Boerderij'	4
Toelichting Kernwaarden	5
Pedagogische basisdoelen	6
Vier pedagogische basisdoelen in de praktijk	6
'Aandacht voor het bieden van emotionele veiligheid'	7
'Aandacht voor ontwikkeling persoonlijke competenties'	9
'Aandacht voor ontwikkeling sociale competenties'	11
'Aandacht voor het eigen maken van waarden en normen, de "cultuur" van een samenleving'	13
Groen is gras, groen is gras Spelen is ontwikkelen	15
Organisatie	18
Wenbeleid	18
Wenperiode nieuwe kinderen	18
Stamgroep	18
Oudercommissie	19
Oudercontacten	19
Mentorschap	19
Pedagogisch medewerker – stagiaires	19
Pedagogisch coach	20
KIJK! Kind volgsysteem	20
Zorgstructuur	20
Doorgaande lijn	21
Vierogenprincipe	21
Drie-uursregel	21
Uitstapjes	22
Ruildagen en extra dagdelen	22
Tot slot	22

Inleiding

Kinderopvang 'Op de Boerderij' ligt in het buitengebied van Herpen bij een vleesveebedrijf. Een unieke locatie voor kinderopvang, gelet op de hoeveelheid aan ruimte, rust en de dieren. Vanzelfsprekend zullen die kenmerken steeds als een rode draad door ons pedagogisch beleidsplan lopen.

Op de Boerderij is in 2001 opgericht door Marjo Gremmen en bestaat uit twaalf enthousiaste pedagogisch medewerkers en stagiaires. We hebben twee groepen: de Kalfjes en de Koetjes. De Kalfjes is een baby/dreumes groep voor kinderen van 0-2 jaar. De Koetjes is een verticale groep voor de kinderen 0-4 jaar. We vangen maximaal tweeëntwintig kinderen op per dag.

Kinderopvang in een natuurlijke omgeving heeft als pedagogische meerwaarde dat kinderen direct in contact zijn met de natuur. Er is van alles te beleven, zoals bijvoorbeeld het oprapen van kastanjes en appels, spelen met bladeren in de herfst, stampen door modderplassen, kruipen in het gras dat kietelt aan je knieën.

Ons pedagogische beleidsplan beschrijft wie we zijn, waar we voor staan, onze pedagogische doelstelling en de dagelijkse werkwijze in praktijk. Het biedt de pedagogische medewerkers (hierna kortweg pm's) ondersteuning bij hun dagelijks werk en geeft de ouders inzicht in hoe wij werken op de kinderopvang.

'Jippie' de koeien en kalfjes mogen weer naar buiten.

Missie en visie

Missie

Op de Boerderij biedt kinderopvang aan kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar. Dit gebeurt in een vertrouwde omgeving waarin kinderen zich prettig en veilig voelen en waar ze met plezier nieuwe ervaringen opdoen. Het kind in de groep staat centraal.

Visie

Op de Boerderij werken we op basis van de onderstaande uitgangspunten en kernwaarden:

- o Ieder kind is uniek: we proberen zoveel mogelijk aan de behoefte van het kind te voldoen zodat het op eigen wijze en in eigen tempo kan groeien en ontwikkelen.
- o Kinderen leren door te onderzoeken: we bieden kinderen een natuurlijke en uitdagende omgeving waarin ze vrij kunnen experimenteren met verschillende materialen.
- o Professionele begeleiding: professioneel opgeleide pm'ers bieden het kind een omgeving waarin het respect heeft voor zichzelf, de andere kinderen en de omgeving.
- o Het kind in de groep: er wordt ruimte geboden voor zowel individuele ontplooiing als voor samenzijn en spelen in groepsverband.
- o Samenwerking met ouders: de samenwerking met ouders en verzorgers is waardevol en daarom gebaseerd op wederzijds vertrouwen, openheid en respect.
- o Veilige en gezonde omgeving: er is een kindvriendelijke en veilige omgeving, waarin een verantwoord voedingsbeleid geldt en aandacht is voor de leefomgeving, buiten spelen en bewegen.

Onze visie is gebaseerd op ervaringsgericht, betekenisvol en natuurlijk leren. Dat wil zeggen dat wij een betekenisvolle speelomgeving creëren waarin kinderen de kans krijgen om zich op natuurlijke wijze te kunnen ontwikkelen. Hierbij staan de beleving van de seizoenen centraal. Vrij buiten spelen voor beleving van de seizoenen en activiteiten die daarbij aansluiten staan dagelijks op het programma. Jaarlijks hebben we een aandacht voor de belangrijkste feestdagen, carnaval, een 'opa en oma-dag', de modderweek en natuurlijk sinterklaas. Dagelijks bieden we activiteiten aan gericht op de seizoenen en buiten, om de brede ontwikkeling van het kind te stimuleren op een heel natuurlijke wijze – spelen is leren.

Kernwaarden van Kinderopvang 'Op de Boerderij'

Eigenheid

Aandacht

Samen

Duurzaam

Respect

Toelichting Kernwaarden

Eigenheid:

Op de Boerderij vinden wij 'eigenheid' belangrijk. Dat wil zeggen: ieder kind en elke pm'er heeft een eigen persoonlijkheid met talenten en dat maakt ons team en de groep zo uniek.

Aandacht:

'Alles wat je aandacht geeft groeit' is een alom bekende uitspraak. Op de Boerderij geloven we hierin. Wij hebben aandacht voor de kinderen en voor elkaar. Ieder kind is uniek en vraagt om een andere vorm van aandacht, het ene kind wil bijvoorbeeld graag geknuffeld worden en het andere kind wil graag meer zelf doen. Om ervoor te zorgen dat pm'ers met plezier (blijven) werken hebben we binnen het team aandacht en waardering voor elkaars talenten, zo is de ene pm'er bijvoorbeeld meer gericht op de kinderen en de andere pm'er op organisatorische vlak.

Samen:

Op de Boerderij staat niet alleen het kind maar ook de groep centraal. Samen zijn, samen spelen, van elkaar leren en samen lachen zijn belangrijk voor ons. Dit geldt niet alleen voor de kinderen maar ook voor het team van leidinggevende tot pm'ers. Verantwoorde kinderopvang bieden is alleen mogelijk wanneer iedereen zich verantwoordelijk voelt en zijn eigen steentje bijdraagt aan het groter geheel.

Duurzaam:

Aandacht voor duurzaamheid is belangrijk wanneer we onze kinderen een goede toekomst willen bieden. Op de Boerderij ligt het accent van duurzaamheid op 'groene kinderopvang', dat wil zeggen dat wij de kinderen leren omgaan met de natuur, laten spelen in de natuur en de waarde leren van regen, zon, wind etc. en van de verschillende seizoenen. We gebruiken zoveel mogelijk gezonde, fairtrade producten, verminderen het gebruik van plastic en scheiden ons afval. We bezuinigen waar mogelijk op energie.

Respect:

Respect is misschien wel het allesomvattende woord van onze kernwaarden. Zo hebben we respect voor elkaar, de eigenheid, de samenwerking, de groep, de natuur en de omgeving. Respect uit zich met name in waarden en normen die wij nastreven. We respecteren ieders eigenheid, we corrigeren en spreken elkaar op respectvolle en rustige wijze aan op gedrag en nooit op de persoon. We respecteren de groepsregels, we hebben respect voor individuele gewoontes en rituelen mits dit past in de groepsopvang. We respecteren de natuur en de leefomgeving door zorgzaam met de natuur en de leefomgeving om te gaan.

Pedagogische basisdoelen

Volgens de Wet Kinderopvang bieden wij ‘verantwoorde kinderopvang’. Dit houdt in dat de kinderopvang bijdraagt aan een goede en gezonde ontwikkeling van het kind in een veilige omgeving. Voor de pedagogische onderbouwing wordt verwezen naar vier pedagogische basisdoelen van professor J.M.A. Riksen – Walraven.

De vier pedagogische basisdoelen zijn:

1. Emotionele veiligheid bieden.
2. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties.
3. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competenties.
4. De kans om zich waarden en normen, de cultuur van een samenleving, eigen te maken; socialisatie.

Deze pedagogische basisdoelen gelden voor alle kinderen in de leeftijd van 0 tot en met 4 jaar.

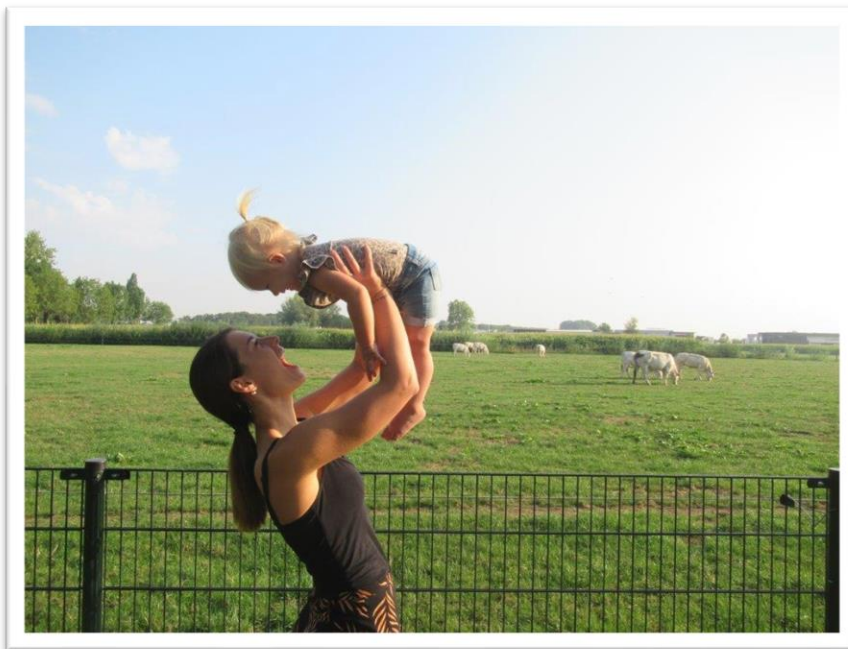
Vier pedagogische basisdoelen in de praktijk

Op de Boerderij maken we gebruik van vijf pedagogische middelen om de vier bovengenoemde opvoedingsdoelen te realiseren:

- o de pm'er - kind interactie
- o de groep
- o de fysieke omgeving
- o het spelmateriaal
- o het activiteiten aanbod

Per pedagogisch basisdoel zullen we in de volgende hoofdstukken de inzet van deze pedagogische middelen toelichten.

‘Aandacht voor het bieden van emotionele veiligheid’

Het gevoel van veiligheid is de basis voor kinderen om zich te kunnen ontwikkelen. Als een kind zich veilig voelt en weet dat het op de pm'ers terug kan vallen, kan het zijn aandacht richten op zijn omgeving en is hij vrij om nieuwe indrukken op te doen en te leren van wat hij meemaakt.

Er zijn drie factoren die van invloed zijn op het bieden van emotionele veiligheid:

- Vaste pm'ers: de aanwezigheid van vaste pm'ers in de eerste levensjaren blijkt bevorderlijk voor de veerkracht van kinderen.
- Aanwezigheid van andere kinderen: in een vertrouwde groep kunnen kinderen gevoelens van verbondenheid en sociale verantwoordelijkheid ontwikkelen.
- De inrichting van de omgeving: de inrichting van een ruimte kan een bijdrage leveren aan een gevoel van geborgenheid. Aandachtspunten zijn licht, kleur en indeling van de ruimte.

Op de Boerderij besteden we veel aandacht aan het stimuleren van een gehechtheidsrelatie tussen het kind en één of meer personen met wie het kind regelmatig en intensief contact heeft. Dit zijn basisvoorwaarden voor een goede sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind. Zo'n relatie is een veilige basis van waaruit het kind de wereld verder kan gaan onderzoeken.

Emotionele veiligheid - de pedagogische praktijk

Interactie pm'er en kind

De pm'er werkt als eerste aan de vertrouwensrelatie om zo ruimte te bieden aan de emotionele veiligheid op beide groepen: de Kalfjes (0-2 jaar) en de Koetjes (0-4 jaar).

De aanwezigheid van vaste en vertrouwde groepsleiding is een belangrijke basis bij het creëren van een veilige omgeving voor het kind.

De pm'er past de volgende pedagogische vaardigheden toe:

- o Sensitief reageren op signalen van het kind en aansluiten bij persoonlijke emoties en ervaringen van het kind.
- o Benaderen en aanspreken van het kind afgestemd op het ontwikkelingsniveau.
- o Plezier maken en op gepaste wijze stoeien met het kind.
- o Al naar gelang de behoefte van het kind troosten, bevestigen, verzorgen, uitleggen en aanmoedigen.
- o Respect tonen voor het kind en daarbij uitgaan van een krachtig kindbeeld.
- o Bij de 0-2 jarige is er extra aandacht voor stressreductie door adequaat reageren op signalen van de baby (sensitieve responsiviteit) en creëren van rustmomenten.

De groep

De vaste groepssamenstelling en vaste pm'ers bevorderen de emotionele veiligheid.

Kinderen kunnen zich al gauw hechten aan de nieuwe volwassenen en voelen zich al snel vrij om de wereld te gaan ontdekken.

Fysieke omgeving

Wij bieden zowel binnen als buiten emotionele veiligheid door kindvriendelijke ruimtes te creëren waarin kinderen vrij kunnen spelen.

Onze groepsruimtes zijn een herkenbare en vertrouwde plek voor het kind. De ruimtes zijn zodanig ingericht en ingedeeld dat kinderen van verschillende leeftijden op de leeftijd afgestemde activiteiten kunnen ontwikkelen. De inrichting is kindgericht door materiaal en kleurkeuze.

De maximale omvang van onze verticale groep is 16 kinderen van 0-4 jaar.

En de maximale omvang van onze baby/dreumes groep is 6 kinderen van 0-2 jaar.

Spelmateriaal

Wij gaan met het spelmateriaal om op een wijze die bijdraagt aan de emotionele veiligheid van een kind.

Op de kinderopvang is ruim voldoende spelmateriaal voor alle leeftijdsgroepen aanwezig. Het materiaal is voor een deel zodanig opgesteld dat kinderen de mogelijkheid hebben zelf te kiezen en zelfstandig te gebruiken.

De Pm'er stimuleert, helpt en adviseert het kind bij het kiezen van nieuw, spannend en/of uitdagend materiaal en weet waarin het kind goed is, wat hij leuk vindt, en wat zijn mogelijkheden en uitdagingen zijn.

Bij de 0-2 jarigen is vooral sensopathisch spelmateriaal aanwezig: zij zijn nog druk met het verkennen van hun lichaam en ontdekken de wereld via de zintuigen.

Activiteitsaanbod

Bij het organiseren en aanbieden van activiteiten kiezen wij voor een aanpak die de emotionele veiligheid van het kind waarborgt.

De structuur van de dag ligt vast: routines en rituelen bieden het kind zekerheid en structuur. Bij de vaste rituelen horen terugkerende activiteiten zoals het 'smakelijk eten' liedje zingen voor het eten en drinken en de manier waarop we een verjaardag vieren.

Het dagprogramma biedt kinderen ruimte om eigen activiteiten te kiezen, wel of niet mee te doen met de aangeboden activiteit of de grote groepsactiviteit. De pm'er biedt het kind begeleiding en steun bij activiteiten door fysieke nabijheid, daagt uit tot grensverkenning en stimuleert dit, troost het kind en biedt een helpende hand.

Voor 0-1 jarigen volgen we zoveel mogelijk het dagritme van thuis (voeding en slapen). Het activiteitsaanbod wordt aangeboden tijdens individuele en groepsmomenten, bijvoorbeeld tijdens het verschonen, fles geven en samen spelen met de kinderen. (Denk daarbij o.a. aan spelen op de grond, buiten in de zandbak en samen boekjes lezen)

‘Aandacht voor ontwikkeling persoonlijke competenties’

“Kijk nou, is dat mijn vinger?” Dit is een van de ervaringen die we kinderen bieden om nieuwe dingen te onderzoeken en te ontdekken.

Wij vinden het belangrijk dat ieder kind de ruimte krijgt om zichzelf te zijn en op eigen tempo zich te ontwikkelen en te groeien. Met persoonlijke competentie bedoelen we persoonskenmerken zoals veerkracht, zelfstandigheid en zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit, maar ook de ontwikkelingsdomeinen. Als het kind zich veilig voelt, gaat het op verkenning uit om de omgeving, maar ook zijn eigen mogelijkheden en vaardigheden te ontdekken. De pm'ers geven het kind hiervoor alle ruimte, waardoor het kind de kans wordt geboden om te ervaren wat het al zelf kan.

Daarnaast vinden wij het belangrijk dat ieder kind recht heeft op kindgerichte ondersteuning bij ontwikkelingsgerichte activiteiten en vrij spel.

9

Jonge kinderen proberen via spel en onderzoek greep te krijgen op hun omgeving. Spel en onderzoek bevorderen we door:

- Inrichting van de ruimte en aanbod van materialen en activiteiten: de inrichting van de ruimtes is veilig en uitdagend, zodat het kind zich veilig voelt om met leeftijd aangepast materiaal te spelen en nieuwe materialen te onderzoeken.
- Vaardigheden van pm'ers in het uitlokken en begeleiden van spel: pm'ers maken uitdagend spel mogelijk door materialen en activiteiten aan te bieden, die aansluiten bij het ontwikkelingsniveau en de interesse van een kind, zonder een kind het initiatief uit handen te nemen. Omdat we kinderen willen uitdagen een nieuwe stap te zetten in de ontwikkeling, bieden we kinderen nieuwe materialen aan die aansluiten bij de belevingswereld van het kind.
- Aanwezigheid van andere kinderen en leeftijdsgenoten: kinderen leren het meeste van andere kinderen. Door te kijken naar wat de ander doet worden ze geïnspireerd om nieuwe materialen te ontdekken en samen te spelen. Het bevordert de kwaliteit van hun spel.

Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties – in de praktijk

Pm'er - kind interactie

De pm'er reageert sensitief op signalen van kinderen en stimuleert een kind bij de ontwikkeling met respect voor de autonomie van het kind. De pm'er maakt het kind bewust van de eigen capaciteiten en kwaliteiten van het kind, speelt in op grapjes, humor en 'gek doen'. Ingaan op initiatieven van een kind, belonen, prijzen en complimenteren zijn positieve manieren van bevestigen van het kind.

Net als op de verticale groep wordt op de 0-2 jarigen groep rekening gehouden met de persoonlijkheid van het kind (temperament en ontwikkelingstempo). In de praktijk betekent dit dat de pm'er sommige kinderen extra ondersteuning biedt bij de verschillende activiteiten en routines.

De groep

De persoonlijke competentie van het kind kan in groepsverband goed worden bevorderd. Kinderen leren immers het meeste van andere kinderen door naar ze te kijken, te volgen en te imiteren. Op iedere leeftijd worden activiteiten aangeboden die passen bij het ontwikkelingsniveau. De allerjongste kinderen worden activiteiten aangeboden die voornamelijk hun zintuigen prikkelen (hard en zacht, etc.). Ze ervaren buiten bijvoorbeeld de wind, het gras en zand (zachte elementen), maar horen ook de koeien loeien (hard element). Naast de ontwikkeling van de verschillende ontwikkelingsdomeinen is de groep een sociale leefgemeenschap waarin kinderen oefenen met allerlei mogelijkheden op het gebied van sociale interacties. Ze leren hun eigen grenzen herkennen en aangeven, plezier delen, opkomen voor het eigen belang en groepsbelang en volgen van de regels.

Fysieke omgeving

De ruimtes zijn op herkenbare wijze ingedeeld met plaatsen voor rust, actie en mogelijkheden die aansluiten bij leeftijd en ontwikkelingsstadium van een kind. In de ruimtes wordt een evenwicht geboden tussen veiligheid en uitdaging. De pm'er is verantwoordelijk voor een goed ingerichte speelleeromgeving. Bij de 0-2 jarigen wordt zoveel mogelijk sensorisch materiaal gebruikt omdat zij met de zintuigen de wereld ontdekken.

Spelmateriaal

Het spelmaterial past bij de leeftijd, de ontwikkelingsfase en de fysieke en geestelijke mogelijkheden van een kind. Het materiaal maakt emoties los van plezier, pret, verrassing, verwondering, ongeduld of teleurstelling. De wijze waarop de pm'er het spelmaterial aanbiedt, biedt kansen voor individuele leermomenten, zelfoverwinning, zelfstandigheid en zelfredzaamheid.

Activiteitsaanbod

De pm'er laat ruimte aan het kind voor eigen initiatief en eigen ideeën met betrekking tot het aangaan en uitvoeren van een activiteit. Hierbij worden kansen geboden voor het ontdekken van eigen persoonlijkheidskenmerken zoals zelfvertrouwen, initiatief en interesse maar ook voor zelfoverwinning en zelfredzaamheid.

In een periode wordt aan de hand van een thema verschillende activiteiten aangeboden die aansluiten bij de verschillende ontwikkelingsbehoeftes van kinderen. De seizoenen en buiten staan hierin centraal. Dit kan per kind verschillend zijn. Kinderen hoeven niet mee te doen met de activiteiten maar ze worden wel uitgenodigd en uitgedaagd om een stap te zetten in zijn ontwikkeling. Hierdoor bieden we kinderen een ontwikkelingsgerichte en betekenisvolle omgeving, waarin ze zich op eigen tempo en natuurlijke wijze kunnen ontwikkelen.

‘Aandacht voor ontwikkeling sociale competenties’

Het begrip ‘sociale competentie’ omvat sociale kennis en vaardigheden. Hierbij kan worden gedacht aan: het zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, andere helpen, conflicten voorkomen en oplossen en het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid.

Deel uitmaken van een groep en interacties met andere kinderen en volwassenen biedt kinderen een leefomgeving voor het opdoen van sociale competenties. Door ze te begeleiden bij hun interacties wordt hen spelenderwijs sociale kennis en sociale vaardigheden bijgebracht, waardoor ze in staat worden gesteld steeds zelfstandig(er) relaties met anderen op te bouwen en te onderhouden.

11

Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competenties – in de praktijk

De pm’er - kind interactie

De pm’er stimuleert vriendschap en samenwerking tussen de kinderen, ze bevordert het samen ervaren, samen delen binnen situaties waarmee kinderen gezamenlijke betekenisvolle ervaringen op kunnen doen. Welke begeleiding de pm’er toepast is afhankelijk van de situatie en de leeftijd van de kinderen: soms is dit sturend, corrigerend of alleen maar ondersteunend.

Voor het eten worden liedjes gezongen om de saamhorigheid te bevorderen. Ook worden er gezamenlijk activiteiten gedaan om sociale ontwikkeling te stimuleren. Op die manier leren ze (vooral de dreumesen) spelenderwijs rekening met elkaar te houden.

De groep

Zowel op de verticale groep de Koetjes als bij de babygroep de Kalfjes bieden we kinderen de mogelijkheid om te leren omgaan met de verschillen tussen groepsgenootjes. Op de babygroep worden bijvoorbeeld kinderen samen op een grondkleed gelegd om zo kennis te maken met elkaar, kinderen worden altijd bij de naam genoemd.

De fysieke omgeving

Om de sociale interactie op positieve wijze tussen kinderen te bevorderen is het nodig kinderen de mogelijkheid te bieden om met de eigen omgeving te experimenteren en die mogelijkheden te onderzoeken in relatie tot anderen. Op de boerderij bieden we voldoende speelruimte om naast elkaar te kunnen spelen. Samen spelen en samen zijn in een groep kost energie, daarom is het belangrijk dat er voldoende afwisseling is in actie plekken en rustige plekken.

Spelmateriaal

Het spelaanbod sluit aan bij de wens om zowel gezamenlijk als individueel spel aan te bieden. Het spelmateriaal is uitdagend, grensverleggend en ontwikkelingsgericht en het houdt rekening met het verschil in leeftijd. Op de Boerderij wordt voldoende spelmateriaal aangeboden dat aansluit bij de belevingswereld van het kind, zodat kinderen naast en met elkaar kunnen spelen en van elkaar kunnen leren.

Activiteitsaanbod

In de groep is een duidelijke en vaste verdeling tussen groepsmomenten en momenten die kinderen individueel invullen. Daarnaast worden activiteiten met de hele groep afgewisseld met activiteiten in kleine, wisselende groepen. De sociale inhoud van het spel wordt gestimuleerd door samen spelen, praten, luisteren, plezier hebben, delen, wachten op elkaar en rekening houden met elkaar.

‘Aandacht voor het eigen maken van waarden en normen, de "cultuur" van een samenleving’

Het overbrengen van waarden en normen speelt in de opvoeding van de kinderen voortdurend een rol.

- *Waarden* geven uitdrukkingen aan de betekenis die mensen hechten aan bepaalde gedragingen, dingen of gebeurtenissen. Het zijn ideeën of opvattingen die aangeven hoe belangrijk we iets vinden.
- *Normen* vertalen de waarden in regels en voorschriften hoe volwassenen en kinderen zich behoren te gedragen. Zo is bijvoorbeeld de norm die hoort bij de waarde ‘respect hebben voor elkaar’ dat pesten, schelden en slaan niet worden toegestaan bij ons op de kinderopvang.

13

Kinderen moeten de kans krijgen om zich waarden en normen eigen te maken, zodat zij op een respectvolle wijze kunnen omgaan met anderen om actief deel te nemen in de huidige maatschappij.

De kans om waarden en normen eigen te maken – in de praktijk

Pm'er - kind interactie

Onze waarden en normen sluiten aan bij de Nederlandse cultuur, denk aan elkaar met de naam aanspreken, op de beurt wachten, niet door elkaar heen praten, etc. Op de Boerderij hanteren wij specifieke omgangsregels ten aanzien van o.a. conflicten oplossen, grenzen stellen en corrigeren. Het uitgangspunt is een positieve benadering, waarbij wij kinderen leren om op positieve manier met elkaar om te gaan. Tijdens het wennen proberen we zoveel mogelijk binnen de groepsopvang, de gewoonten van thuis te waarderen en over te nemen indien het past binnen onze visie. Bij 0-2 jarigen wordt hier extra aandacht aan besteed omdat het kind dan nog totaal afhankelijk is van de verzorger/opvoeder.

De groep

In de groep wordt met de kinderen gesproken over afspraken en omgangsvormen, respectvol met elkaar omgaan en je open stellen voor elkaar. We doen dit door aan te geven wat er gebeurt tijdens sociale interacties zoals bijvoorbeeld samen iets leuks, spannends, akeligs, verdrietigs of ontroerends beleven.

De fysieke omgeving

De wijze waarop wij de binnen- en buitenruimtes aanbieden en inzetten draagt bij aan het socialisatieproces van een kind. Heldere en eenduidige afspraken over wat kan en mag in alle ruimtes én de wijze waarop men elkaar - kinderen en pm'ers - aan de afspraken houdt.

Spelmateriaal

Spelmateriaal biedt de mogelijkheid om rollen uit het alledaagse leven te oefenen: bijv. keukenattributen, bedjes, verkleedkleden, koffertjes, tassen, enzovoort!

Activiteitenaanbod

Tijdens het activiteitenaanbod helpen we elkaar, spelen we samen, ruimen we samen op en gaan we zorgvuldig om met materiaal om waardoor het gevoel van 'samen verantwoordelijk' ontstaat. Zo leren kinderen welke normen er zijn bij het omgaan met elkaar en bij het gebruik van materiaal. Zo hebben we ook bij het eten- en drinkmoment duidelijk rituelen waarbij we aandacht hebben voor waarden en normen, zoals op elkaar wachten, elkaar uit laten spreken, om de beurt praten, maar ook niet met volle mond praten.

Groen is gras, groen is gras Spelen is ontwikkelen

Elk kind is uniek en ontwikkelt zich in eigen tempo. De pm'ers op de kinderopvang begeleiden, stimuleren en volgen het kind in zijn ontwikkeling bij het bewegen, ruiken, voelen, nadenken, schreeuwen, lachen, spetteren in de modder, aaien van een kalfje, de poes die over je hand likt, plukken van bloemetjes, de geur van pas gemaaid gras.

De verschillende ontwikkelingsgebieden: motorisch, sociaal emotioneel, cognitief, zintuiglijk gaan meestal in de ontwikkeling samen op. Kinderen gebruiken deze op hun ontdekkingstocht in de wereld.

15

Motorische ontwikkeling

- Voldoende buitenruimte zorgt ervoor dat kinderen volop de mogelijkheden hebben om hun eigen lichaam te ontdekken. Ze kunnen bijvoorbeeld klimmen, rennen, fietsen en kruipen.
- Daarnaast biedt de natuur veel mogelijkheden om van alles uit te proberen. Voorbeelden zijn: verstoppertje achter de struiken, springen in de plassen, lange stukken hard fietsen zonder dat je een hek tegenkomt en lekker ravotten op het gras.
- Deze ontwikkeling verloopt in de eerste vier jaar met grote sprongen. De pm'ers bieden steeds passende activiteiten aan.

Zintuiglijke ontwikkeling

In een natuurlijke omgeving kunnen kinderen verschillende indrukken opdoen, zoals de geur waarnemen van gemaaid gras, mest, het ritselen van dorre bladeren, geluiden van dieren en het geluid van de tractor. Door te kijken naar jonge dieren, te voelen aan een zacht kalfje, gaan abstracte begrippen voor kinderen leven. Bij hun verkenning van de wereld gebruiken kinderen alle zintuigen. Kinderen kijken met hun hele lichaam. Naast kijken willen de meeste kinderen graag vastpakken, voelen of aaien.

Cognitieve ontwikkeling

Er is veel te zien in de natuur. Het zien en horen van een kikker nodigt kinderen bijvoorbeeld uit om te fantaseren en verhalen te vertellen. Door kinderen uit te dagen om hun ontdekkingen en fantasieën met anderen te delen wordt hun waarnemingsvermogen en taalgebruik geoefend. Kinderen ontdekken kleine beestjes en willen weten wat het is. Door het zien van de kip en het ei, de koe en de melk leren kinderen verbanden zien en leren zij te begrijpen waar datgene vandaan komt wat wij dagelijks om ons heen hebben. Spelend leren en lerend spelen horen bij elkaar. Op de Boerderij bieden wij speelgoed en activiteiten aan passend bij de leeftijd van het kind.

Spraak en taalontwikkeling

De pm'ers en de kinderen communiceren constant met elkaar door middel van lichaamstaal, gebarentaal, praten en zingen. Er wordt veel tegen de kinderen gepraat: bij het eten geven, het aankleden, het knuffelen en natuurlijk met liedjes zingen en samen kijken naar plaatjes in boeken. Op deze wijze wordt spelenderwijs de taal van de kinderen ontwikkeld.

Rekenontwikkeling

Wanneer het kind ontdekt dat het glas leeg is, is het eigenlijk al bezig met een rekenbegrip. Net als bij taal ontdekken en ervaren kinderen spelenderwijs rekenbegrippen. Onder deze begrippen verstaan we niet alleen getallen, maar ook afstanden (ver weg, dichtbij), hoeveelheden (veel en weinig) en hoogteverschillen (erop, eronder), etc.

Sociaal-emotionele ontwikkeling

Dieren zijn voor kinderen ideale vriendjes. De natuurlijke omgeving biedt de mogelijkheid om dieren te hebben zonder dat deze aanwezig zijn op het terrein van de kinderopvang. Uit onderzoek is gebleken dat kinderen zeer positief reageren op dieren. Met name op drukke kinderen of kinderen met sociaal-emotionele problemen hebben dieren een gunstige invloed. Kinderen die met dieren opgroeien leren zich al vroeg in te leven in een ander wezen. Dieren geven de kinderen de mogelijkheid om hun verhaal te vertellen zonder dat zij beoordeeld worden of dat hun geheimen worden doorverteld.

Geboorte en dood van dieren zijn indrukwekkende

ervaringen voor kinderen. Ze nodigen uit om over na te denken en te praten. Natuurlijk is elk kind vrij in de omgang met dieren. We stimuleren de omgang met dieren maar zullen een kind nooit verplichten om met de dieren iets te gaan doen. In de groep vindt sociale ontwikkeling als het ware 'vanzelf' plaats. Helpen met opruimen, delen van speelgoed, met elkaar eten. Door de omgang met anderen leert het kind zijn eigen emoties te hanteren. De pm'ers begeleiden de kinderen hierin. Emoties worden verwerkt in het spel, alleen of met andere kinderen samen.

Zelfstandigheid, zelfredzaamheid

Respect ervaren is voor een kind een belangrijke voorwaarde om zelfvertrouwen te kunnen ontwikkelen. We hebben respect voor de autonomie, dat houdt in dat we zoveel mogelijk zelfredzaamheid van een kind stimuleren zoals zelf een jas aandoen, eigen boterham smeren, laarzen aan en uit doen, zelf handen wassen en nog veel meer. Niet alleen kijken we naar het respectvol omgaan met elkaar, we vinden het ook belangrijk dat kinderen respectvol omgaan met materiaal. Ze kunnen het materiaal bijvoorbeeld zelf pakken en dan vragen we of ze het daarna weer terugleggen in de kast waar ze het gevonden hebben.

Seksuele ontwikkeling

Jonge peuters krijgen belangstelling voor hun eigen lichaam en beginnen vragen te stellen. Pm'ers beantwoorden die vragen op een manier die bij de leeftijd past. Ook hier staat respect centraal.

Creatieve ontwikkeling en expressie

Deze wordt gestimuleerd door creativiteitsmateriaal en creatief spel. Creativiteit vergroot het probleemoplossend vermogen van het kind, wat later voordelen kan geven in onze ingewikkelde en complexe maatschappij t.a.v. het oplossen van problemen op een creatieve manier. Kinderen zijn verzamelaars vanaf het moment dat ze kunnen lopen. Bladeren, stenen, veren, schelpen ... ofwel van alles verdwijnt er in de broekzak.

Fantasie

Al spelend ontwikkelen kinderen hun fantasie. Ze komen in aanraking met mensen, dieren en dingen in allerlei verschillende omstandigheden. Deze beelden zetten zij vast in hun hoofd. Als ze net doen alsof die beelden werkelijkheid zijn, fantaseren ze. Dit zien we al bij heel jonge kinderen. Kinderen kunnen zich vanaf 3 jaar goed inleven. Zonder moeite kunnen ze een eend, koe of konijn zijn of een pm'er naspelen. Fantasie en werkelijkheid lopen in elkaar over.

Hee, kijk eens wat ik kan. Ik kan een plantje in ons tuintje zetten. Eerst schep ik het plantje uit het emmertje, dan graaf ik lekker met mijn handen een kuiltje en giet ik daar water in en dan mag het plantje in het kuiltje en doe ik er weer aarde om heen.

Ik heb nu ontdekt wat ze bedoelen met een kuiltje in de aarde en ik weet hoe een schepje werkt. De naam van het plantje ben ik alweer vergeten, maar dat leer ik later vast nog wel."

Organisatie

Om ons pedagogische doel te kunnen realiseren, moet aan een aantal voorwaarden worden voldaan. Het werken met kinderen volgens de visie van Op de Boerderij stelt bepaalde eisen aan de kwaliteiten van de pm'ers. De pm'er draagt zorg voor een sfeer waarin het kind zich veilig, vertrouwd en begrepen voelt. Met respect voor ieders individualiteit benadert de pm'er elk kind op een passende wijze. Daarnaast biedt een dagelijkse structuur met duidelijke regels de kinderen de nodige rust en houvast.

Wenbeleid

Op de Boerderij vinden we het belangrijk dat ieder kind zich veilig en prettig voelt om te kunnen spelen, onderzoeken en samen te zijn met andere kinderen. Op de Boerderij besteden we veel aandacht aan het opbouwen van een veilige relatie met de kinderen. Zo'n relatie is een veilige basis van waaruit het kind de wereld verder kan gaan onderzoeken. Kinderen gaan relaties aan met andere kinderen en met de pm'ers. Het ontstaan van die relaties wordt bevorderd door een wenperiode, door individuele aandacht en door vaste pm'ers op de groep.

Het is belangrijk dat kinderen, vooral baby's, de ruimte en tijd krijgen om een vertrouwensband op te bouwen met de pm'ers. In de wenperiode zal de baby zoveel mogelijk opgevangen worden door de vaste pm'er op de groep zodat er een gehechtheidrelatie ontstaat. Gehechtheid met andere kinderen en met de pm'ers geven een veilig en vertrouwd gevoel van geborgenheid. Kinderen mogen zichzelf zijn. De vaste speelplekken, dagritme, routines en rituelen zorgen voor structuur en regelmaat, waardoor kinderen weten waar ze aan toe zijn.

Vooral in de wenperiode zal het contact met de ouders gericht zijn op het opbouwen van vertrouwen en uitwisseling van informatie. Tot het kind 1 jaar wordt schrijven we dagelijks een persoonlijk stukje in het digitale schriftje (KOV- net). Daarnaast worden alle ouders mondeling geïnformeerd tijdens de haal- en brenggesprekken. De ouders van de 1+ kinderen ontvangen dagelijks een groepsberichtje in het digitale schriftje. Het mooie is dat we de berichtjes kunnen ondersteunen met foto's van de kinderen. Tevens bieden we de mogelijkheid aan ouders om jaarlijks gebruik te maken van het 10-minuten gesprekje.

Wenperiode nieuwe kinderen

Om de overgang van thuis naar de kinderopvang te begeleiden hebben we veel aandacht voor het wennen. Ieder kind dat bij ons komt zal moeten wennen aan de pm'er, de nieuwe omgeving, de andere kinderen en andere regels. Daarom bieden we ieder kind de mogelijkheid om een ochtend te komen wennen voordat het definitief bij ons start. Samen met de ouders maken we afspraken over de invulling van de wenperiode. Wij vinden het belangrijk dat het kind weet dat de ouder weggaat en dat de ouder weer terugkomt en daarom besteden wij 's ochtends veel aandacht aan het samen afscheid nemen van de ouders.

Stamgroep

Kinderen worden opgevangen in een vaste groep, dit noemen we ook wel de stamgroep. We hebben twee stamgroepen de Kalfjes 0-2 jaar en de Koetjes 0-4 jaar.

Bij de overgang van de Kalfjes naar de Koetjes kunnen de kinderen al een paar keer kennis maken bij de nieuwe stamgroep. Het doel van deze wenperiode is de belevingswereld van het kind alvast uit te breiden zodat het kind langzamerhand het besef van de omgeving, sfeer en kinderen van "de Koetjes" krijgt. De ouders krijgen een schriftelijk bevestiging via de mail wanneer hun kind naar een nieuwe stamgroep gaat. Indien een kind meerdere dagen bij de kalfjes zit, kan het voorkomen dat het nog niet op alle dagen over kan naar de Koetjes. Dit bespreken we altijd met ouders en ouders tekenen een verklaring dat ze toestemmen dat hun kind tijdelijk in 2 stamgroepen zit.

Oudercommissie

Op de Boerderij vinden we de ouderbetrokkenheid heel belangrijk. We zijn blij met een oudercommissie die in samenwerking met ons de kwaliteit van de opvang blijft bewaken en verbeteren. De oudercommissie, die bestaat uit een aantal ouders, vertegenwoordigt alle ouders van de kinderen die op de boerderij worden opgevangen. Sinds 2020 hebben we 1 gezamenlijk oudercommissie met Peuterwerk en BSO In 't Park. Vanuit iedere locatie zitten er ouders in deze commissie. Vergaderingen ongeveer 5x per jaar.

De oudercommissie adviseert ons gevraagd en ongevraagd over de adviesonderwerpen die in de Wet kinderopvang zijn vastgelegd. Tijdens vergaderingen worden adviesaanvragen van de opvangorganisatie behandeld en worden adviezen geformuleerd.

Oudercontacten

Er zijn verschillende oudercontactmomenten:

- Het intakegesprek waarin wordt afgestemd wat het kind nodig heeft om de overgang van thuis naar de kinderopvang zo goed mogelijk te laten verlopen.
- De haal- en brengcontacten zijn korte overdrachtsgesprekken van thuis naar kinderopvang en andersom.
- Het welbevinden-gesprek is een 10-minutengesprek dat we jaarlijks (in overleg met ouders) houden. Om een kind goed te kunnen volgen in zijn ontwikkeling, vinden wij het belangrijk om samen met de ouders te kijken naar de ontwikkeling van hun kind op het kinderdagverblijf. We kiezen ervoor om iedere ouder binnen drie maanden na de start van de opvang uit te nodigen voor een gewenningsgesprekje. Bij de 1e, 2e, 3e verjaardag van het kind worden de ouders gevraagd om een welbevindenlijst in te vullen en ontvangen ze een uitnodiging voor een 10 minuten gesprekje.
- Vlak voor de 4^e verjaardag (3 jaar en 9 maanden) worden ouders uitgenodigd voor een afsluitend 10-minuten gesprek. Daarna zal de KIK-observatielijst, na toestemming van de ouders, digitaal worden overgedragen naar de basisschool.

Mentorschap

Op de Boerderij heeft ieder kind een mentor – een vaste pm'er - die het kind volgt in zijn individuele ontwikkeling en die verantwoordelijk is voor:

- oudercontacten;
- invullen van het kind volgsysteem KIK!;
- contacten met externe professionals wanneer dat nodig is;
- een goede overdracht naar de basisschool en de buitenschoolse opvang.

Pedagogisch medewerker – stagiaires

De pm'ers van Op de Boerderij zijn allemaal in het bezit van het 'Pedagogisch Medewerker niveau 3' of 'Gespecialiseerd Pedagogisch Medewerker 4 diploma' of HBO pedagogiek diploma.

Daarnaast zijn wij een erkend leerbedrijf. Onze stagiaires volgen MBO of zitten op het middelbaar onderwijs.

Alle pm'ers, MBO stagiaires en vrijwilligers zijn in bezit van een VOG (Verklaring omtrent Gedrag).

2 pm'ers hebben de train-de-trainercursus tot coach gezonde Kinderopvang gevolgd (okt 2019) en functioneren als coach gezonde kinderopvang binnen op de boerderij. De coach fungeert als aanspreekpunt rond gezonde leefstijl en geeft de scholing door aan andere pm'ers van op de boerderij.

Alle PM'ers hebben de training 'ruimte voor baby's' gevolgd, een training waarin de pm'er leert hoe ze aandacht en ruimte kan bieden aan de jongste kinderen op de boerderij.

Pedagogisch coach

Wij vinden de kwaliteit van de pm'ers belangrijk. Door een pedagogisch coach in te zetten worden de pm'ers in hun werk geïnspireerd en gestimuleerd. De pedagogisch coach is HBO-opgeleid en functioneert zonder leidinggevende bevoegdheden tevens als beleidsmedewerker.

Een pedagogisch coach zal de medewerkers coachen bij de dagelijkse werkzaamheden en begeleiden om de kwaliteit van het pedagogisch handelen te verbeteren. Naast individuele coaching wordt een aantal groepscoaching-avonden gepland, die worden geleid door de pedagogisch coach.

Overige aandachtspunten van de pedagogisch coach/beleidsmedewerker zijn o.a.:

- Ondersteunen bij persoonlijk trainings-/scholingstrajecten op basis van opleidingsbehoefte van de pm'er of van Op de Boerderij.
- Ontwikkeling van het pedagogisch beleid.
- Actieve betrokkenheid bij het bewaken en invoeren van pedagogische beleidsvoornemens.

Op de Boerderij hebben we vanwege de kleinschaligheid gekozen voor een externe pedagogische coach waarmee we een overeenkomst voor 110 uren coaching per jaar hebben opgesteld.

KIJK! Kind volgsysteem

Door het volgen van de ontwikkeling van het kind sluiten pm'ers aan op de individuele behoeften van een kind. Tevens kan er door overleg met ouders worden afgestemd hoe aan wensen en behoeften van het kind tegemoet kan worden gekomen. De combinatie van ontwikkelingsgericht werken en de inzet van een mentor maakt dat belangrijke ontwikkelstappen en mogelijke achterstanden worden gevolgd en indien nodig tijdig gesignaleerd. Voor het volgen van de ontwikkeling maken we gebruik van het kind volgsysteem KIJK!.

Daarnaast willen we graag met KIJK! de doorgaande lijn van voor- naar vroegschool naar groep 1 van de basisschool waarborgen.

Werkwijze KIJK!

Jaarlijks observeren we alle kinderen 0-4 jaar.

Observatie en registratie bij de 0-2 jarigen:

- Basis kenmerken 0-2 jaar
- Risico factoren baby-dreumes betrokkenheid
- Motorische ontwikkeling en sociaal emotionele ontwikkeling

Observatie en registratie bij de 2-4 jarigen:

- Basis kenmerken 2-4 jaar
- Risico factoren peuters
- Betrokkenheid
- Alle ontwikkelingslijnen (m.u.v. ontluikende gecijferdheid, ontluikende geletterdheid en tekenontwikkeling)

Zorgstructuur

Wanneer uit de observatie en oudergesprekken blijkt dat het kind extra ondersteuning nodig heeft bij de ontwikkeling, dan kunnen we de ouders doorverwijzen naar de huisarts of naar het consultatiebureau voor een eventuele doorverwijzing naar een gespecialiseerde ouder-kindhulpverlener. Over het algemeen is dit een logopediste of een kindfysiotherapeut.

Doorgaande lijn

Bij 3 jaar en 9 maanden worden de ouders door de mentor uitgenodigd voor een overdrachtsgesprek. Ze ontvangen de laatste KIIK! registratie en de 'Peuteroverdracht-lijst' van de gemeente Oss. Dit gesprek wordt gevoerd met de mentor. De laatste KIIK! registratie bespreken we met de ouders voordat we deze doorsturen naar de basisschool. De 'Peuteroverdracht-lijst' geven we aan ouders mee met het verzoek om deze af te geven aan de leerkracht of lb'er van de basisschool. Gaat het kind ook naar de buitenschoolse opvang, dan geven we nog een kopie van de 'Peuteroverdracht-lijst' om deze aan de BSO te overhandigen. Zo willen wij graag de doorgaande ontwikkelingslijn waarborgen.

Vierogenprincipe

Op de Boerderij biedt de kinderen een veilige speelomgeving. Een aspect van een veilige speelomgeving - en bij de wet - voorgeschreven is het 'vierogenprincipe'. Dit principe houdt in dat de pm'er (in opleiding) de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij gezien of gehoord wordt door een andere volwassene. Hiermee willen we een open cultuur bevorderen waarin medewerkers elkaar kunnen aanspreken en feedback kunnen geven. Ook voor de pm'er wordt op deze manier een veilige werkomgeving gecreëerd, omdat ze altijd terecht kunnen bij de collega die meekijkt en/of luistert. Het 'vierogenprincipe' zorgt er tevens voor dat de pedagogische kwaliteit op de groep wordt geborgd.

Het is niet altijd (economisch) haalbaar dat er twee pm'ers op de groep staan. Wanneer de 'beroepskracht kindratio' bijvoorbeeld toelaat dat de dag gestart en afgesloten mag worden met één pm'er, dan zou het de opvang onnodig duur maken om te starten met twee pedagogische medewerkers. In die situaties zal dan zoveel mogelijk een stagiaire of vrijwilligster worden ingezet om mee te kijken en te luisteren en de leidinggevende zorgt altijd voor een achterwacht. De achterwacht zal uitsluitend worden ingezet tijdens de vervroegde en verlengde opvang. Op de andere momenten van de dag zijn er altijd minimaal twee pm'ers op de groep aanwezig.

Drie-uursregel

Tijdens de drie-uursregel is de leidster-kind ratio tijdelijk anders, maar altijd verantwoord.

Gedurende de ochtend- en middagpauze maken wij gebruik van de drie-uurs regel. Alle pm'ers pauzeren op de kinderopvang, dus zijn in 'noodgevallen' direct beschikbaar. De pauzes worden in overleg gepland.

De pm'ers van de babygroep pauzeren na elkaar. Indien er op deze groep slechts één pm'er werkt (i.v.m. het kind aantal), gaat deze in overleg met de 'verticale groep' pauzeren.

De pm'ers op de verticale groep hebben na elkaar pauze. Invalkrachten, stagiaires en vrijwilligers blijven nooit alleen achter op de groep.

Tussen 9.45 uur en 10.30 uur én tussen 12.15 uur en 14.30 uur maken we gebruik van de drie-uurs regel.

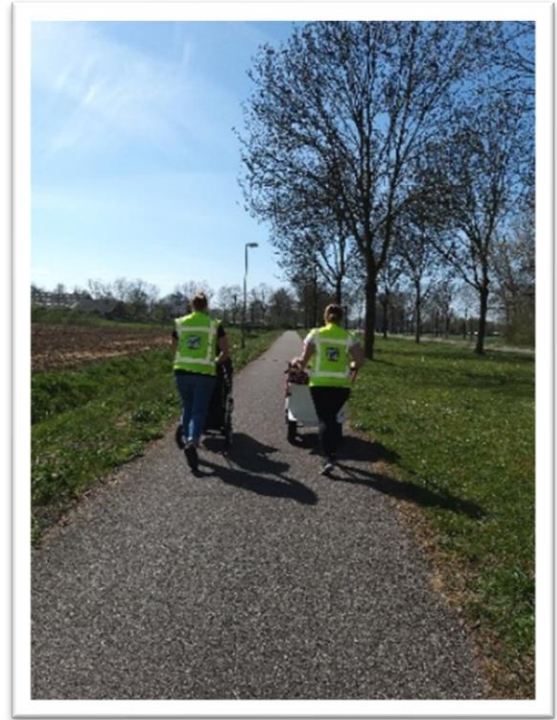
Afspraken pauze tijden hangen naast het rooster op kantoor.

Tijdens de vervroegde (7.30-8.00 uur) en verlengde (17.30-18.00 uur) opvang maken wij geen gebruik van de drie-uurs regel. In principe opent één pm'er de dag en ook sluit één pm'er de dag (zie onder vierogen principe). Zo nodig begint er een extra pm'er om 7.30 uur en / of blijft er een extra pm'er tot 18.00 uur op de groep.

Uitstapjes

De kinderen verlaten Op de Boerderij alleen als de ouders daar toestemming voor hebben gegeven door middel van een formulier. Het formulier krijgt u bij het intakegesprek. Met uitstapjes gaan pedagogische medewerkers bij voorkeur met minimaal twee pm'ers op stap. Dit kan een pm'er zijn en een stagiaire of vrijwilliger. De uitstapjes die dan plaatsvinden zijn in de omgeving van Op de Boerderij waar voldoende sociale controle aanwezig is door andere personen die aanwezig zijn op die locatie. De pm'er, stagiaires en of vrijwilligster dragen tijdens de uitstapjes veiligheid vestjes en nemen een mobiele telefoon mee.

De 0-2 jarigen van de groep de Kalfjes verlaten alleen de groep om deel te nemen aan activiteiten die passen bij deze leeftijd, zoals wandelen in de omgeving of ze doen mee met activiteiten van de groep de Koetjes die op het kinderdagverblijf plaatsvinden.

Ruildagen en extra dagdelen

Als extra service bieden we de mogelijkheid om een dagdeel te ruilen. Dit kan alleen in het lopende kalenderjaar en wanneer de beroepskracht-kindratio dit toelaat. Deze voorwaarden zijn wettelijk bepaald.

Ruildagen zijn dagen waarop een kind niet naar de kinderopvang komt, bijvoorbeeld bij afwezigheid in verband met vakantie. Ziekte-dagen zijn geen ruildagen, net zoals de zomer- en kerstsluiting. Bij extra dagdelen of ruildagen proberen wij het kind in de eigen stamgroep op te vangen. Wanneer dit niet mogelijk is wordt dit vooraf met de ouders overlegd. Wanneer de ouders schriftelijke instemmen (via de mail) met een andere stamgroep kan de ruildag worden verleend, bij geen akkoord kan de extra dag of ruildag niet doorgaan.

Tot slot

Het pedagogisch beleidsplan is tot stand gekomen in samenwerking met het team, de pedagogisch coach en de oudercommissie. In de loop van de tijd kunnen inzichten en ideeën veranderen. We zullen dan na overleg met de oudercommissie de richtlijnen aanpassen, wat kan leiden tot wijziging in het beleidsplan.

Heeft u vragen naar aanleiding van bovenstaande informatie of wilt u meer weten hoe we de pedagogische basisdoelen in de praktijk toepassen, stel gerust uw vraag aan de pm'ers.